

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

habet etiam ille qui non informatur charitate, A sed etiam perfectione accidentali, per quam constituitur in ratione virtutis simpliciter dicta, si meritoria, qualis est dumtaxat actus fidei charitate divina informat: ex quo solum sequitur ad piam motionem, ex imperio charitatis procedentem, requiri habitum in voluntate, nimirum ipsam charitatem; quod non negamus. Sed cum hoc stat, quod si tam actus fidei, quam pia motio, præcisè quoad perfectionem ipsis essentialem considerentur, qualiter consideratur actus elicit ab homine peccatore, habitu charitatis destituito, nullus ad eos in voluntate prærequiritur habitus, sed auxilium actuale sufficiat.

22 Obijciens secundò: Ad eliciendum actum fidei ponitur in intellectu habitus fidei: Ergo ad eliciendam piam motionem, ponendus est alius habitus in voluntate. Consequentia probatur: Ideò ponitur habitus fidei in intellectu, & non tantum auxilium actuale, quia actus fidei non semel atque iterum, sed frequenter & connaturaliter à nobis elici debet: Atqui similiter pia affectio connaturaliter & frequenter à nobis elicienda est, toties nimirum, quoties eliciendus est actus fidei: Ergo &c.

23 Respondeo negando consequentiam, & paritatem. Ad cujus probationem, nego Majorem: Ratio enim ob quam requiritur habitus fidei in intellectu, non est quia actus ille connaturaliter & frequenter est eliciendus, sed quia est actus in sua specie perfectus & ultimus: unde cum hoc non reperiatur in pia motione, sed hæc sit actus imperfectus, & per modum viæ & inchoationis ad actum fidei, non requiritur sicut ad illum habitus, sed sufficit auxilium actuale; quamvis ex eo quod talis motio frequenter elici debeat à voluntate, & connaturaliter, debeat illud auxilium frequenter dari, & esse connaturaliter debitum ipsi habitui fidei.

ARTICULUS III.

Utrum actus internus fidei sit necessarius ad salutem, non solum necessitate præcepti, sed etiam necessitate medii?

§. I.

Quibusdam præmissis referuntur sententia.

24 Suppono primò, salutem hominis duplicem à Theologis distingui, primam videlicet & secundam. Primam salutem hominis vocant ejus justificationem, quomodo nomen salutis accipitur ad Ephes. 2. dum dicitur, *Gratia estis salvati per fidem*, & ad Titum 3. *Salvos nos fecit per lavacrum regenerationis*. Ultimam salutem appellant beatitudinem nostram supernaturalem: in qua significatione accipitur nomen salutis Marci ultimo, dum dicitur: *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit*.

25 Suppono secundò, duplicem esse necessitatem, unam præcepti, alteram medii. Prior est debitum & obligatio proveniens ex præcepto per se: posterior verò est ejus sine quo aliquid obtineri nequit, siue id sit ex natura ipsarum rerum, quæ sunt ita connexæ (quomodo alimentum est medium necessarium ad conservandam vitam animalis) siue ex institutione causæ alicujus

dominantis, quæ voluit & ordinavit ut unum sine altero obtineri nequeat.

Inter ea autem quæ sunt necessaria necessitate medii, & ea quæ sunt necessaria necessitate præcepti tantum, hoc reperitur discrimen, quod ea quæ sunt necessaria necessitate medii in ordine ad aliud debent indispensabiliter poni in re, saltem secundum viam & potentiam ordinariā ad hoc ut aliud adquiratur: ea autem quæ sunt tantum necessaria necessitate præcepti in ordine ad aliud, non est semper necesse quod ponantur in re, ad hoc ut aliud adquiratur, sed sufficit quod sint in præparatione animi, & quod ponantur in re, data occasione in qua præceptum obligat. Item necessitas præcepti non viget, nisi præceptum cognoscatur ab eo qui parere tenetur: at verò medium, siue ignoretur, siue non, est necessarium, & sine illo non potest finis obtineri.

Suppono tertio, duplicem esse medii necessitatem: unam simplicem & absolutam, quando medium tale est, ut sine ipso in re habito finis non possit obtineri: aliam secundum quid, quando sufficit in re vel in voto. Priori modo gratia sanctificans est necessaria ad salutem, quia sine ipsa, habita in re, salus obtineri nequit: posteriori verò baptizatus, aut sacramentum poenitentiae, sine quibus contritio, cum sacramenti voto, potest sufficere ad salutem, & sacramenti defectum supplere. Quærimus ergo in præsentia, an actus fidei sit necessarius ad salutem, tam primam quam secundam, id est ad justificationem, & beatitudinem, non solum necessitate præcepti, sed etiam necessitate medii, idque simpliciter & absolute, ita ut sine ipso in re habito homo nec justificari, nec salutem æternam obtinere possit?

Partem negantem tenet Andreas Vega, lib. 6. in Trid. cap. 17. & 20. ubi docet primò, si quis invincibiliter Deum ignoraret (quod tamen, inquit, nunquam contingit, sed nec potest contingere) posse nihilominus hujusmodi hominem salvari, si legem naturæ ad amissum obli-vet, & si quando contra eam peccaverit, de facto doleat. Secundò docet, naturalem cognitionem, quam de Deo per creaturas assequi possumus, ad salutem sine fide & cognitione supernaturali sufficere. Ne tamen ejus sententia Pelagiana appareat, addit talem hominem non fore justificandum sine gratia Christi: quia quando talem habet de Deo cognitionem, datur ejus voluntati auxilium necessarium, ut actum charitatis & amoris Dei super omnia eliciat, qui actus in voto & implicite fidem continet: nam tunc in se ita affectus est talis homo, ut si sciret esse credendum propter divinam auctoritatem, incunctanter crederet. Eandem sententiam tenuit Sotus lib. 2. de natura & gratia cap. 11. sed eam postea in quarto sententiarum sub finem retractavit; & merito, cum hæc opinio errorem aperte sapiat, & Scripturæ, Concilii, & SS. Patribus repugnare videatur, ut patebit ex dicendis assertionem sequenti.

§. II.

Conclusio affirmativa statuitur.

Dico igitur, actum internum fidei supernaturalis esse omnibus adultis simpliciter necessarium, necessitate medii, ad salutem, ita ut sine illo in re habito justificari & salvari non possint, secundum legem ordinariam.

Proba-